

Evoluția pieței: Cafea, ceai și mirodenii (CN 09) — 2015–2025

Introducere

Capitolul 09 al Nomenclurii Combinate, care reunește cafeaua, ceaiul, maté și mirodenii-le, reprezintă un segment strategic pentru comerțul exterior al Uniunii Europene. În perioada 2015–2025, schimburile cu țările din afara UE au cunoscut o expansiune valorică remarcabilă, determinată în principal de creșterea prețurilor, dar și de reconfigurări ale parteneriatelor comerciale. Prezentul raport sintetizează dinamica agregată, structura pe produse și pe state membre, precum și vulnerabilitățile identificate, pe baza datelor anuale din platforma Trade Dashboard.

1. Dublarea valorilor comerciale sub presiunea prețurilor

Valoarea totală a comerțului cu produse din categoria CN 09 a crescut puternic, însă dinamica a fost inegală între exporturi și importuri, iar principalul motor a fost scumpirea mărfurilor, nu creșterea volumelor.

Creșterea valorică a depășit semnificativ evoluția cantitativă

În 2025, exporturile extra-UE au atins 4,51 miliarde EUR, față de 2,29 miliarde EUR în 2015 (+96,9%), iar importurile au ajuns la 21,05 miliarde EUR, comparativ cu 10,36 miliarde EUR (+103,1%) (Viziune de ansamblu asupra comerțului). Volumele au înregistrat ritmuri mult mai modeste: cantitatea exportată a sporit cu 21,0% (de la 425,8 mii tone la 515,2 mii tone), iar cea importată cu doar 10,8% (de la 3,17 milioane tone la 3,52 milioane tone). Diferența a fost acoperită de o inflație semnificativă a prețurilor unitare:

Indicator	2015	2025	Variație (%)
Preț mediu export (EUR/tonă)	5 377	8 749	+62,7
Preț mediu import (EUR/tonă)	3 264	5 982	+83,3

Tabel realizat pe baza datelor din panoul principal.

Deficitul comercial s-a adâncit, alimentat de dependența structurală de import

Soldul balanței comerciale s-a deteriorat constant, de la -8,07 miliarde EUR în 2015 la -16,54 miliarde EUR în 2025, o accentuare cu 104,9%. Acest deficit reflectă nevoia persistentă de materie primă (în special cafea verde) și incapacitatea producției interne de a acoperi consumul. Creșterea valorii producției interne a fost insuficientă pentru a compensa avansul importurilor: valoarea producției a ajuns la 15,85 miliarde EUR în 2024, de la 11,34 miliarde EUR în 2015 (+81,9%), conform datelor de producție.

2. Reconfigurarea parteneriatelor: furnizori mai concentrați, destinații de export mai diversificate

Structura geografică a comerțului arată o concentrare tot mai mare a importurilor în câteva țări-cheie, în timp ce exporturile UE se orientează către un număr mai mare de piețe, inclusiv destinații emergente precum Ucraina.

Principalii furnizori își consolidează poziția, iar Uganda devine un jucător major

Brazilia, Vietnam, Columbia, Honduras și India rămân cei mai importanți parteneri de import, dar creșterea cea mai spectaculoasă a fost înregistrată de Uganda, ale cărei livrări au explodat cu 382,6% (de la 0,26 miliarde EUR la 1,27 miliarde EUR). Indicele Herfindahl-Hirschman (HHI) pentru importuri a crescut de la 1 110 la 1 409 (+26,9%), reflectând o concentrare mai mare a surselor de aprovizionare (Concentrarea importurilor).

Partener import	2015 (mld. EUR)	2025 (mld. EUR)	Variație (%)
Brazilia	2,54	6,52	+157,0
Vietnam	1,37	3,28	+139,1
Uganda	0,26	1,27	+382,6
Columbia	0,57	1,18	+108,1
Honduras	0,59	0,99	+68,7
India	0,47	0,86	+83,7
China	0,39	0,53	+35,8

Date bazate pe principalii parteneri comerciali.

Exporturile se diversifică spre noi destinații, inclusiv Ucraina și India

Pe partea de export, HHI a scăzut de la 1 132 la 852 (-24,7%), semn al unei diversificări a piețelor de desfacere. Statele Unite și Regatul Unit rămân primele destinații, însă Ucraina

a înregistrat o creștere de 246,9% (de la 68 milioane EUR la 236 milioane EUR), iar India a depășit 29 milioane EUR (+102,3%). Livrările către Federația Rusă au continuat să crească (+61,8%), deși ritmul a încetinit după 2022.

Partener export	2015 (mil. EUR)	2025 (mil. EUR)	Variație (%)
Statele Unite	469,9	806,6	+71,7
Regatul Unit	507,3	790,5	+55,8
Elveția	207,6	414,5	+99,7
Ucraina	68,1	236,1	+246,9
Federația Rusă	154,4	249,7	+61,8
India	14,4	29,2	+102,3

Sursă: pagina parteneri export.

3. Cafeaua domină, dar mirodeniile dezvăluie presiuni inflaționiste diferențiate

Segmentarea pe coduri de 6 cifre arată o concentrare puternică pe cafea, care generează aproape 92% din valoarea importurilor și 80% din cea a exporturilor în 2025. Totodată, prețurile au evoluat foarte diferit de la o subcategorie la alta.

Cafeaua (0901) explică cea mai mare parte a deficitului și a inflației comerciale

Importurile de cafea au atins 18,73 miliarde EUR în 2025, față de 8,56 miliarde EUR în 2015, iar prețul unitar a urcat de la 3 133 EUR/tonă la 6 379 EUR/tonă. La export, prețul cafelei a sărit de la 5 797 EUR/tonă la 10 377 EUR/tonă, ceea ce reflectă atât scumpirea boabelor verzi pe piețele mondiale, cât și valoarea adăugată prin procesare în UE. Ceaiul (0902) a cunoscut creșteri mai temperate, cu un preț de export de 12 895 EUR/tonă în 2025 (+63%), iar importul s-a situat la 5 181 EUR/tonă.

Mirodeniile fine (scoțișoară, nucșoară) înregistrează creșteri de preț puternice, dar volume limitate

Produsele din categoriile 0906 (scoțișoară) și 0908 (nucșoară, cardamom) prezintă prețuri unitare ridicate și dinamici inflaționiste peste medie. De exemplu, prețul de import al nucșoarei și cardamomului a crescut de la 9 950 EUR/tonă la 12 570 EUR/tonă (+26%), iar cel de export de la 11 775 EUR/tonă la 19 232 EUR/tonă (+63%). Cu toate acestea, volumele rămân modeste în raport cu masa cafelei, astfel încât impactul asupra balanței globale este marginal. Detaliile complete pot fi consultate în comparația pe subproduse.

Un șoc de preț punctual a afectat exporturile către India

Analiza volatilității evidențiază un episod atipic în 2023: exporturile UE către India au suferit un șoc de preț de +18,2% față de trendul anterior, cu o creștere cantitativă de 23,3% și un nivel al prețului cu 18,2% peste linia de bază. Acest fenomen a fost clasificat drept un eveniment cu un grad de anormalitate de 51,1 (Șocuri de preț). În același timp, volatilitatea volumetrică a fost ridicată pentru parteneri precum Uganda (CV 0,242 la import) și Turcia (CV 0,449 la export), sugerând fluxuri neregulate ce merită monitorizate.

Concluzie

Comerțul UE cu cafea, ceai și mirodenii s-a dublat valoric între 2015 și 2025, pe fondul unor majorări semnificative de preț, în special la cafea. Deficitul comercial s-a adâncit, iar dependența de furnizori precum Brazilia și Vietnam s-a accentuat, deși apariția Ugandei ca sursă majoră oferă o alternativă. Pe latura exporturilor, diversificarea geografică este evidentă, Ucraina și India câștigând teren. Sectorul rămâne expus la volatilitatea prețurilor internaționale și la șocuri de ofertă, ceea ce impune o atenție constantă din partea operatorilor economici și a decidenților.

Generat la 2026-07-24 pe baza datelor de la tradedashboard.eu

Raport generat de o mașină: accelerează analiza umană, chiar cu riscul de a o induce uneori în eroare. Nu o poate înlocui niciodată complet.

Dacă aveți nevoie de consiliere privind politica comercială europeană sau de reprezentare a intereselor dvs. la Bruxelles, nu ezitați să mă contactați la support@tradedashboard.eu. Veți găsi CV-ul meu la această adresă.